

iPanel

Bijeenkomst 6 juli 2022

DeNederlandscheBank
EUROSYSTEEM

iForum discussion | learning | pilots

iPanel 10

Agenda

Onderwerp	Inhoud	Doel	Tijd	Slide
1. Welkom & check-in				
2. Ronde langs de velden	Wat is on top of mind bij de panelleden?	Inventarisatie van belangrijke (technologische) ontwikkelingen en evt. onderwerpen voor volgend iPanel	15 min	4
3. Update lange termijn doelen iForum	Update lange termijn doelstellingen 1-3	Op verzoek van iPanel worden de langetermijn doelstellingen nogmaals gepresenteerd. <i>NB: de vierde doelstelling (over Innovationhub) volgt later, omdat dit traject nog niet is afgerond.</i>	10 min	5
4. Update vernieuwing Innovationhub	Update vernieuwing Innovationhub; opzet onderzoek en voorgenomen inrichtingsprincipes	Input verzamelen van iPanel met betrekking tot de inrichtingsprincipes.	35 min	7
5. Verlaging lastendruk met inzet van technologie	Gefaciliteerd door Maurice Jongmans (Vbin)	Dialogo over resultaten inventarisatie vanuit sector om lastendruk sector te verlagen met inzet van technologie.	45 min	13
6. Datamobilititeit	Toelichting AFM-DNB Discussiepaper Datamobilititeit	Aankondiging uitnodiging tot input op discussiepaper en dialoog met DNB/AFM	10 min	21
7. Afsluiting			5 min	25
Bijlage 1 Voortgang iForum roadmap	Voortgang iForum activiteiten in 2022	Inzicht bieden in actuele stand van zaken en gerealiseerde benefits	-	27
Bijlage 2 Overzicht initiatieven 2021 indirecte kosten	Informatie over activiteiten die in iForum zijn ondernomen mbt indirecte kostenverlaging	Ter ondersteuning van dialoog over lastendrukverlaging	-	30

1. Welkom en check-in

2. Ronde langs de velden

Wat is top of mind bij iedere deelnemer met betrekking tot ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en technologische innovaties?

3. Update lange termijn doelstellingen 1-3

iForum: update lange termijn doelstellingen (>2025)

Waarom iForum?

De financiële sector digitaliseert in hoog tempo, technologische innovaties volgen elkaar snel op. In deze wereld hebben zowel toezicht als sector baat bij een open forum waar toezicht en innovatie samenkomen. Dit gebeurt in het iForum: hier ontmoeten toezicht en sector elkaar om in een vroege fase technologische ontwikkelingen in open setting te bespreken en onderzoeken. Dit helpt sector én toezicht om tijdig te anticiperen op de kansen en risico's van digitalisering.

Doelstellingen

Het iForum draagt bij aan efficiënt, slim toezicht en een stabiel digitaal financieel stelsel in Nederland, dat voorloopt in Europa, met realisatie van de volgende doelstellingen:

1

Toezicht en sector begrijpen de impact van de belangrijkste digitale, datagedreven ontwikkelingen.

- Toezichthouders en sector voeren in het iForum een open dialoog over horizontale ontwikkelingen. Denk hierbij aan de verantwoorde toepassing van AI en de rol van data en privacy. Dit vergt een actief gesprek met alle relevante toezichthouders bij sector-brede en sector-overstijgende vraagstukken.
- In het iForum kunnen toezicht en sector gezamenlijk technologische ontwikkelingen onderzoeken om de kansen en risico's ervan beter te doorgronden. Dit kan leiden tot gedeelde aanbevelingen, maar het is geen formele beleidsvorming. Het iForum heeft een signaalfunctie, mogelijk met vervolgactiviteiten buiten het iForum tot gevolg.

2

Instellingen ervaren de (efficiency)voordelen van de digitale interactie met DNB.

- Via het iForum haalt DNB actief input op bij instellingen om de interactie tussen toezicht van DNB en instellingen te verbeteren, bijvoorbeeld door verbetering van de gebruikerservaring bij Mijn DNB.
- DNB maakt de (efficiency)voordelen inzichtelijk die de smart supervisor strategie oplevert voor instellingen. Waar mogelijk zijn deze voordelen uitgedrukt in kostenbesparingen (euro's), dit vergt inzet van zowel instellingen als DNB. Tegelijkertijd wordt toegelicht wanneer deze voordelen niet zijn te kwantificeren.

3

Het toezicht van DNB is slim en toekomstbestendig en instellingen weten hoe zij daar zo efficiënt en effectief mogelijk aan kunnen voldoen.

- Via het iForum voeren DNB en instellingen gezamenlijke pilots uit gericht op de optimalisatie van de huidige processen in de toezichtketen, zoals vernieuwende manieren om de kwaliteit van data in rapportages te verbeteren.
- Tegelijkertijd bespreken en verkennen DNB en instellingen nieuwe technieken die nog niet worden toegepast in de toezichtketen, bijvoorbeeld realtime toezicht.

4

Ruimte voor innovatie in de sector: PM

Zie slides mbt Innovationhub, in progress.

4. Update onderzoek versterken Innovationhub en Maatwerk

Aanleiding

Innovationhub en Maatwerk vervullen een belangrijke functie voor innovatie in de financiële sector

2016

- Start Innovationhub en het Maatwerk om innovatie in de sector te accommoderen en is een samenwerking tussen DNB en de AFM (later ook ACM). Via de Innovationhub geven toezichthouders informele guidance over regulering, doel van Maatwerk is om onnodige belemmeringen in toezicht voor innovatieve toepassingen weg te nemen.

2019

- Evaluatie door DNB en AFM, conclusie: InnovationHub functioneert goed, binnen Maatwerk zijn minder vragen behandeld.

2021

- Publicatie iForum onderzoek: Innovatie en Regelgeving – Kansen en obstakels, met als een van de bevindingen: Meerwaarde Maatwerk in de huidige opzet komt vanuit sectorperspectief onvoldoende tot uiting.

2021/2022

- iForum onderzoek door DNB en AFM om InnovationHub en Maatwerk propositie binnen de huidige (wettelijke) kaders te versterken.

iForum Doelstelling 2022

De sector ervaart de meerwaarde van de vernieuwde Innovationhub en Maatwerk bij toepassing van innovatie binnen bestaande regelgeving.

Aanpak onderzoek AFM & DNB

Combinatie van use cases, peer onderzoek en eigen observaties

Toetsen behoeften financiële sector
Door middel van aangeleverde use-cases voor DNB en AFM (via NVB en Verbond van Verzekeraars)

Peer onderzoek succesvolle Innovationhub en Maatwerk voorbeelden bij buitenlandse toezichthouders
Samengevat in algemene uitgangspunten voor succes

Inrichtingsprincipes voor de vernieuwde Innovationhub

Inrichten vernieuwde InnovationHub/Maatwerk
Actieve communicatie naar sector

Algemene uitgangspunten voor succes geanalyseerd in de Nederlandse context op basis van feedback van instellingen (use-cases), de Nederlandse regelgeving en mandaat van DNB en AFM

Uitgangspunten voor succes, geanalyseerd in NL context

Welke aanvullingen heeft het iPanel op deze analyse?

Uitgangspunten voor succes:

Good practices peers:

NL context:

<p>(I) Tijdigheid en voorspelbaarheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> Beschikbaarheid op geplande tijden binnen alle stappen in innovatieproces. 	<ul style="list-style-type: none"> Tijdigheid en voorspelbaarheid zijn voor verbetering vatbaar, worden als beperkt ervaren in de sector.
<p>(II) Bekendheid in sector en proactieve benadering doelgroep</p>	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijke website, integratie in de algehele communicatie, aanwezigheid in ecosysteem. 	<ul style="list-style-type: none"> Enkel gevestigde instellingen zijn bekend met de InnovationHub en Maatwerk, nieuwe (potentiële) instellingen en tech-ondernemingen veel minder. Website is niet toegankelijk en duidelijk genoeg voor meeste sectordeelnemers
<p>(III) Actieve betrokkenheid bij complexe vraagstukken, waarbij de toezichthouder proactief acteert</p>	<ul style="list-style-type: none"> Een actieve begeleiding, waarbij partijen vroegtijdig worden geadviseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Mandaat DNB en AFM staat niet toe om te adviseren (Potentiële) deelnemers ervaren beperkt actieve betrokkenheid. Veel vragen over toepasbaarheid van (complexe) regelgeving op innovatieve ideeën.
<p>(IV) Bereidheid faciliteren experimenten, waarbij niet (direct) duidelijk is hoe dit binnen regelgeving past.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Enkele peers bieden aan om experimenten te faciliteren zonder dat ze hiermee in strijd handelen met wet -en regelgeving. In deze gevallen is er specifieke wetgeving opgesteld. Binnen de EU is er geen enkele toezichthouder die EU wetgeving buiten werking stelt. 	<ul style="list-style-type: none"> DNB en AFM kunnen geen regelgeving buiten werking stellen. Het ontbreekt aan een helder (proces)kader hoe om te gaan met innovatieve vraagstukken waar niet meteen duidelijk is hoe dit binnen wet- en regelgeving valt. Geen use cases beschikbaar die aantonen dat behoefte is aan aanbieden van een zogenaamde sandbox omgeving met verlicht regime. Instellingen lijken vooral behoefte te hebben aan laagdrempelig en frequent contact.

Uitgangspunten voor succes, analyse peers en NL context

Welke aanvullingen heeft het iPanel op de inrichtingsprincipes?

Uitgangspunten voor succes

Inrichtingsprincipes

Bijbehorende acties DNB

(I) Tijdigheid en voorspelbaarheid	1. Eén heldere propositie en naamgeving waarbij direct duidelijk is wat wel en niet wordt aangeboden. Externe tijdlijnen zijn in principe leidend, niet interne prioriteiten.	Eén naam, heldere aanmeldcriteria en vooraf afspraken over proces en betrokkenheid
(II) Bekendheid in sector en proactieve benadering doelgroep	2. De nieuwe propositie zo toegankelijk mogelijk maken, door de vindbaarheid te vergroten en de sector proactief te benaderen.	Betere vindbaarheid via website, verhoogde zichtbaarheid en actieve reach-out naar de financiële sector + nieuwkomers
(III) Actieve betrokkenheid bij complexe vraagstukken, waarbij toezichthouder proactief acteert	3. Duidelijke, consistente en goed onderbouwde antwoorden in iedere fase van het innovatieproces op de hiervoor afgesproken termijn.	DNB voert een open dialoog met marktpartijen en beantwoordt tijdig vragen inzake toepasselijkheid regelgeving in relatie tot innovatieve ideeën.
(IV) Bereidheid faciliteren experimenten, waarbij niet (direct) duidelijk is hoe dit binnen regelgeving past.	4. Oplossingsgericht accommoderen, maar altijd binnen de kaders van de wet en eigen mandaat. <i>Toezicht is bereid mee te kijken naar experimentresultaten van instellingen, maar biedt zelf geen "experimenteerruimte" aan en doet niet mee aan productexperimenten van individuele instellingen.</i>	Waarborgen dat we hierbij binnen DNB oplossingsgericht denken. Onder meer via nieuwe structuur, organisatorische tegenspraak en intern escalatiemechanisme.

Disclaimer: deze inrichtingsprincipes zijn in concept - definitieve afstemming binnen DNB en AFM loopt momenteel. We nemen de input van het iPanel graag hierin mee.

Vervolg versterking Innovationhub

Interne afstemming en nadere analyse op basis van input NVB en Verbond; start nieuwe Innovationhub in Q4

Juli

- Bespreken analyse van NVB en het VvV voor een optimaal functionerende Innovationhub/Maatwerk, om te bekijken of en waar nog overbrugbare verschillen zitten tussen de nieuwe inrichting en behoeften uit de sector.

Juli

- Afstemming en besluitvorming over inrichtingsprincipes binnen DNB en AFM

September/oktober

- Definitieve besluitvorming AFM/DNB over start inrichting van de vernieuwde Innovationhub en Maatwerk

November/december

- Resultaten zichtbaar voor sector

5. Verlaging lastendruk

Slides voorbereid en gefaciliteerd door Vbin
(Maurice Jongmans) namens sector

Conclusie vanuit sector

Doel dialoog: bespreking van inventarisatie door sector om lastendruk voor sector te verlagen met inzet van technologie

Centrale vraag: Wat zijn de grootste lastenverminderingen die we in het kader van iForum met technologie kunnen realiseren?

Lastenvermindering zit hem vooral in 5 elementen:

1. Uitvragen en rapportages
2. Planning en voorspelbaarheid
3. Duiding
4. Regelgeving
5. Directe toezicht kosten (out of scope iForum)

Veel is niet enkel te realiseren met technologie, maar vereist ook een andere mindset, technologie kan soms gebruikt worden om die mindset af te dwingen

Uitvragen en rapportages

- **Verbetering inrichting DLT**

Reeds in bestaande iForum projecten opgezet, maar hier blijven grote kansen liggen!
(vetgedrukt = middels technologie te realiseren of af te dwingen)

- > **Gebruiksvriendelijkheid**

- > **Vooringevulde uitvragen**

- > **Stabiele uitvragen**

- > **Dataminimalisatie,**

- Nice to know eruit (of niet verplicht stellen - Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer)
- Proportionaliteit

- > **“Filling indicators” aanleveren vanuit een geautomatiseerd proces**

- > Dubbele data voorkomen in verschillende uitvragen

Toevoeging DNB: mapping iForum activiteiten*

- Via usergroep Mijn DNB werkt DNB doorlopend aan verbeteren van gebruiksvriendelijkheid van DLT en DLR
- Via dienst Kwalitatieve Uitvragen werkt DNB aan:
 - Voorkomen van dubbele uitvragen
 - Vooraf ingevulde data
- Met verzekeraars en banken is onderzocht in hoeverre dubbele uitvragen door DNB voorkomen.
- Met AFM onderzoekt DNB momenteel in hoeverre beide toezichthouders informatie dubbel uitvragen bij instellingen.

* Zie slide 20 en bijlage 2 met overzicht van iForum initiatieven uit 2021 om indirecte kosten te verlagen

Planning en voorspelbaarheid

(vetgedrukt is middels technologie te realiseren of af te dwingen)

- **Optimaliseren onderzoekkalenders**
 - > **Voorkomen overlap**
 - > **Indien overlap: langere inlevertermijnen**
- **Gebruiksvriendelijke terugkoppeling op data kwaliteit en validatie**
 - > **tijdens proces**
 - > achteraf op basis van resultaten
- **Terugkoppeling reactietermijn DNB**
 - > **Verplichting DNB om passende feedbacktermijn te hanteren**

Toevoeging DNB: mapping iForum activiteiten*

- Eind 2021 is de toezichtkalender beschikbaar gesteld aan instellingen onder toezicht
- Pilot Dataloop verzekeraars: verbetering van communicatie tussen instelling en rapportagebehandelaar DNB
- Pilot publicatie open source validatieregels bij verzekeraars

* Zie slide 20 en bijlage 2 met overzicht van iForum initiatieven uit 2021 om indirecte kosten te verlagen

* Zie ook de bijlage met overzicht van iForum initiatieven in 2021 om indirecte kosten te verlagen

Duiding

- Technische rapportage instructies (nu nog proza!)
 - digitaal en eenvoudig doorzoekbaar
 - wijzigingen geschiedenis beschikbaar maken
- Taxonomie tussen toezichthouders geheel afstemmen (AFM vs DNB)
 - centraal online taxonomie register

Toevoeging DNB: mapping iForum activiteiten

- Geen activiteiten op dit thema

Regelgeving & Directe toezichtkosten

Op deze onderwerpen heeft DNB wel invloed (middels wetgevingsbrieven en budgetten) maar voor het iForum is het van belang dat dit middels technologie bereikt kan worden:

- **Minder regels**

Hoe zien we dit middels "technologie"?

- **Lagere directe toezichtkosten**

Hoe zien we dit middels "technologie"?

Voorstel: Aparte brainstorm of bovenstaande punten middels technologie bereikt kunnen worden?

TIPS voor DNB

- Ook leren denken vanuit de instelling in plaats vanuit de toezichthouder.
- “Smart supervisor” is ook soms het afdwingen van processen binnen de eigen organisatie of het opleggen van beperkingen aan de organisatie.
- Meer risico gebaseerde uitvragen (= minder uitvragen) en passende deadlines

Toevoeging DNB: Indirecte kosten initiatieven 2021 en vervolg 2022

Overzicht

Status	Gerealiseerd 2021	Realisatie 2022
Afgerond initiatief, geen vervolgstappen nodig	1 Toezichtkalender beschikbaar gesteld (medio december)	
	2 Onderzoek dubbele uitvragen banken	
	3 Opvolging dubbele uitvragen verzekeraars <ul style="list-style-type: none"> Implementatie acties vermindering kwalitatieve (Solvency II) rapportages 	Opvolging dubbele uitvragen Verzekeraars <ul style="list-style-type: none"> Implementatie verbetering communicatie en onderzoek slimme uitvragentool sector brede uitvragen Implementatie constructievere samenwerking op locatie
Afgerond initiatief, vervolgstappen geëncmitteerd	4 Verbeterde gebruikerservaring Mijn DNB middels Mijn DNB user group sessies (4 x per jaar)	Verbeterde gebruikerservaring Mijn DNB middels continuering Mijn DNB user group: doorlopend feedback sector ophalen en verwerken
	5 Onderzoek verbetermogelijkheden Open Boek Toezicht	Implementatie wijzigingen Open Boek Toezicht
	6 Tijdige terugkoppeling aangeleverde informatie <ul style="list-style-type: none"> Onderzoek behoeften status- en procesinformatie toezichtportalen Data Quality Rules experiment Vorbereiding Dataloop pilot 	<ul style="list-style-type: none"> Implementatie wijzigingen Mijn DNB m.b.t. status- en procesinformatie Nadere dialoog en verder integratie Data Quality Rules door deelnemers experiment Dataloop pilot met live data
Afgerond initiatief, vervolgstappen nog niet geëncmitteerd	7 Pilot Digitale Handtekening	Onderzochte tool beschikbaar zodat instellingen door DNB geïnitieerde toezichtdocumenten efficiënter, tijd- en plaats kunnen ondertekenen.
	8 Pilot panel ad-hoc uitvragen	Besluitvorming implementatie panel ad-hoc en nieuwe uitvragen
	9 Onderzoek harmonisatie Toetsingsproces DNB-AFM	Onderzoek naar implementatie wijzigingen ten behoeve van harmonisatie Toetsingsproces DNB-AFM

6. Datamobiliteit

Discussiepaper Datamobiliteit

Achtergrond

Datamobiliteit en datadeling steeds hoger op de EU beleidsagenda

- EU Datastrategie
- EU Digital Finance Strategie (aankondiging Open Finance regelgeving)
- Digital Markets Act (deling BigTech data)
- Data Governance Act (regels voor data-intermediairs)
- Data Act (deling IoT-data en horizontale principes datadeling)
- Open Finance (voorstel verwacht)

Datamobiliteit raakt aan financiële sector en mandaten AFM-DNB

- Geldt in toenemende mate voor zowel financiële als niet- financiële data

Daarom AFM & DNB Discussiepaper

- Voorstellen concept-beleids, -prioriteiten en -acties
- Start dialoog met stakeholders

Discussiepaper Datamobiliteit

AFM & DNB Conceptvisie – en Voorstellen

Policy Vision

- **Trusted, innovation-enabling and equitable data mobility**

Policy Priorities

- **Meaningful data sovereignty for data holders**
- **Sufficient data available for sharing**
- **Level data playing field**

Policy Actions

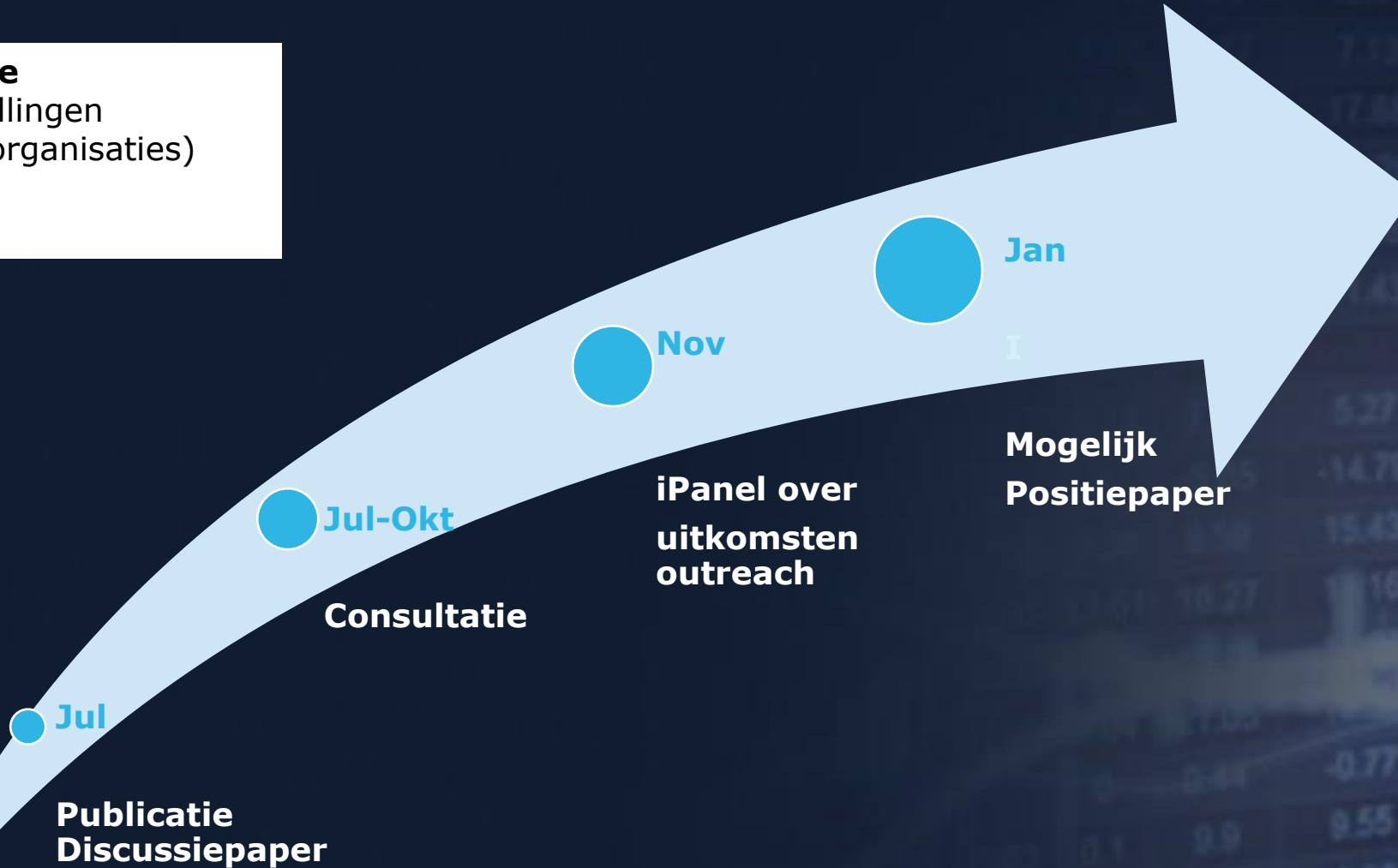
- **Design Open Finance in line with policy priorities**
- **Contribute to development of horizontal data mobility**
- **Make available relevant, consolidated datasets**

Discussiepaper Datamobiliteit

Vervolgstappen

Brede consultatie

- financiële instellingen
- consumenten(organisaties)
- academici
- consultants

7. Afsluiting

Tot de volgende keer 16 november @ **Rabobank!**

Locatie: Utrecht

**Bedankt voor de
deelname, fijne
zomervakantie!**

Bijlage 1

Voortgang roadmap iForum

iForum 2022 roadmap

Legenda:

● Volledig afgerond ● Op schema ● Loopt, risico dat resultaat niet wordt behaald ● Niet voltooid cf planning

Prio/Q	Q1	Q2	Q3	Q4
Mijn DNB	<ul style="list-style-type: none"> Verwerking sector input Mijn DNB via user group 	<ul style="list-style-type: none"> Nulmeting gebruikerservaring Mijn DNB 	<ul style="list-style-type: none"> Verwerking sector input Mijn DNB via user group Aansluiting diensten Digitaal Loket Rapportages op Mijn DNB 	<ul style="list-style-type: none"> Verwerking sector input Mijn DNB via user group 1-meting gebruikerservaring Mijn DNB
		<ul style="list-style-type: none"> Verwerking sector input Mijn DNB via user Group 		
		<ul style="list-style-type: none"> Aansluiting diensten Digitaal Loket op Mijn DNB 		
		<ul style="list-style-type: none"> Lanceringsevenement Mijn DNB 		
Data-gedreven toezicht	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding 2022 (uitwerking jaarplan, afstemming in- en extern) Pilot Dienst Kwalitatieve Uitvragen 	<ul style="list-style-type: none"> Pilot Dataloop met verzekeraars 	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van dialoogsessies: identificatie nieuwe experimenten 	<ul style="list-style-type: none"> Verkenning business case mbt innovatie in de toezichtketen met benefits voor sector Aangescherpte visie op datagedreven toezicht
		<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar dubbele uitvragen AFM/DNB Dialoogsessies sector en toezicht over innovatie in de toezichtketen (o.a. betekenis realtime toezicht) 		
Ruimte voor innovatie: AI	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding 2022 (uitwerking jaarplan, afstemming in- en extern) Uitwerking SAFEST principe: Explainability (verzekeraars) - <i>on hold ivm AI verordening.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Uitwerking SAFEST principe: soundness (betaalinstellingen) 	<ul style="list-style-type: none"> Ronde tafelgesprek (met experts) over AI thema's die spelen bij instellingen Start nieuwe aanpak AI 	<ul style="list-style-type: none"> Ronde tafel gesprekken (met experts) over de learnings tot nu toe
		<ul style="list-style-type: none"> Uitwerking SAFEST principe: fairness (banken) Verkenning tussen toezichthouders om de mogelijkheden van gezamenlijke AI plannen voor 2023 e.v. te onderzoeken. 		
Ruimte voor innovatie: InnovationHub	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar peers, ophalen use cases sector 	<ul style="list-style-type: none"> Rondetafel overleg met banken (NVB) Rondetafel met verzekeraars (VvV) 	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel tot vernieuwing InnovationHub 	<ul style="list-style-type: none"> Start realisatie vernieuwde InnovationHub
Dialoog algemeen/Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> iPanel 	<ul style="list-style-type: none"> iPanel 	<ul style="list-style-type: none"> Consultatie discussiepaper Open Finance 	<ul style="list-style-type: none"> iPanel
	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwjaarsevenement iForum 	<ul style="list-style-type: none"> Fintech meets the regulators evenement, breed toegankelijk voor sector Pilot iPlatform 		<ul style="list-style-type: none"> Show & Tell iForum

Toelichting status roadmap

Highlights (benefits) en lowlights per prioriteit in Q2 2022

Mijn DNB

- + Input user group heeft geleid tot Implementatie toezichtkalender, Implementatie switchen tussen entiteiten, Start statusaanduidingen bij toetsingen en Start publiceren contactpersonen.
- Lancering Mijn DNB stond gepland in juli, maar is verzet naar september ivm vertraging bij overzetten Digitaal Loket Rapportages. Meer zekerheid nodig dat de overgang soepel verloopt, kost meer tijd dan vooraf ingeschat.

Datagedreven toezicht

- + Succesvolle afronding van pilot Dienst Kwalitatieve Uitvragen, met positieve feedback van sectordeelnemers
- + Round table met vertegenwoordigers van instellingen over innovatie in de toezichtketen leidt tot aanvullende ideeën om in iForum op te pakken

AI

- Stoppen met focus op SAFEST-principes. Verwachtingen tussen sector en DNB blijken niet overeen te komen (behoefte sector aan duidelijke kaders vs. behoefte DNB delen use cases). Dit blijkt uit verkenning van initiatieven die als mogelijkheid op de roadmap stonden (fairness met banken, soundness met betaalinstanties, ethics met pensioenen) en het (tijdelijk) stilzetten van het xAI project met verzekeraars.
- (+) Nieuwe aanpak
 - Focus in Q3, Q4 naar technische inhoud, intensiveren samenwerking met kennisinstellingen, vergroten internationale participatie / zichtbaarheid en verkennen nieuwe sector gedreven AI werkgroepen.
 - Intensiveren van de samenwerking met DNB's beleidsafdeling om in diens publicaties het sector perspectief duidelijk naar voren te laten komen.

Dialogo algemeen

- + Goed bezocht (fysiek) evenement *Fintech meets the regulators*: 200+ deelnemers zijn met elkaar in gesprek gegaan over innovatieve onderwerpen als AI, Open Finance, Innovationhub, crypto's, platformisering en AML.

Bijlage 2

iForum: beperking indirecte kosten toezicht

Overzicht initiatieven 2021

Definitie indirecte kosten

Efficiëntie, gebruikerservaring en kwaliteit relatie/samenwerking DNB en instelling

Definitie Indirecte kosten: alle kosten die een onder toezicht staande instelling maakt om te voldoen aan de toezicht wet- en regelgeving van DNB, anders dan de (directe) jaarlijkse toezichtkosten.

 Efficiëntie: Denk bijvoorbeeld aan een reductie in benodigde **tijd, FTE of geld** voor bepaalde toezichtprocessen, i.e. verbeteringen die middels hogere efficiëntie binnen bepaalde toezichtprocessen de indirecte kosten voor instellingen verlagen.

Echter, De opgehaalde (potentiele) indirecte kosten besparingen bij instellingen van de iForum initiatieven in 2021 zijn beperkt gekwantificeerd.

- Het blijkt voor deelnemende instellingen lastig indirecte kosten van toezicht in de 'initiële situatie' te **kwantificeren**;
- Het blijkt voor deelnemende instellingen lastig de (potentiele) verlaging van indirecte kosten van toezicht als gevolg van een gerealiseerde **wijziging meetbaar** te maken

Als gevolg van de uitgevoerde initiatieven blijkt dat er ook andere typen (drivers van) indirecte kosten worden ervaren door instellingen zijn:

 Gebruikerservaring: Denk hierbij aan verbeteringen die middels verbeterde gebruikerservaring binnen bepaalde toezichtprocessen de indirecte kosten verlagen, bijvoorbeeld door meer helderheid, meer overzicht, het wegnemen van frustratie, etc.

 Kwaliteit relatie/samenwerking DNB en instelling: Denk hierbij aan verbeteringen die middels een verbeterde relatie tussen DNB en de instelling de indirecte kosten verlagen, bijvoorbeeld door verhoogd vertrouwen, begripvorming, transparantie, constructievere samenwerking, etc.

De beschrijving van (potentiele) indirecte kosten besparingen in dit document zal dus niet enkel tijd, FTE of geld betreffen, maar ook overige typen ervaren indirecte kosten, zoals hierboven beschreven.

Indirecte kosten initiatieven 2021 en vervolg 2022

Overzicht initiatieven

Status	Gerealiseerd 2021	Realisatie 2022
Afgerond initiatief, geen vervolgstappen nodig	1 Toezichtkalender beschikbaar gesteld (medio december)	
	2 Onderzoek dubbele uitvragen banken	
	3 Opvolging dubbele uitvragen verzekeraars <ul style="list-style-type: none">• <i>Implementatie acties vermindering kwalitatieve (Solvency II) rapportages</i>	Opvolging dubbele uitvragen Verzekeraars <ul style="list-style-type: none">• Implementatie verbetering communicatie en onderzoek slimme uitvragentool sector brede uitvragen• Implementatie constructievere samenwerking op locatie
Afgerond initiatief, vervolgstappen geëncmitteerd	4 Verbeterde gebruikerservaring Mijn DNB middels Mijn DNB user group sessies (4 x per jaar)	Verbeterde gebruikerservaring Mijn DNB middels continuering Mijn DNB user group: doorlopend feedback sector ophalen en verwerken
	5 Onderzoek verbetermogelijkheden Open Boek Toezicht	Implementatie wijzigingen Open Boek Toezicht
	6 Tijdige terugkoppeling aangeleverde informatie <ul style="list-style-type: none">• <i>Onderzoek behoeften status- en procesinformatie toezichtportalen</i>• <i>Data Quality Rules experiment</i>• <i>Vorbereiding Dataloop pilot</i>	<ul style="list-style-type: none">• Implementatie wijzigingen Mijn DNB m.b.t. status- en procesinformatie• Nadere dialoog en verder integratie Data Quality Rules door deelnemers experiment• Dataloop pilot met live data
	7 Pilot Digitale Handtekening	Onderzochte tool beschikbaar zodat instellingen door DNB geïnitieerde toezichtdocumenten efficiënter, tijd- en plaats kunnen ondertekenen.
Afgerond initiatief, vervolgstappen nog niet geëncmitteerd	8 Pilot panel ad-hoc uitvragen	Besluitvorming implementatie panel ad-hoc en nieuwe uitvragen
	9 Onderzoek harmonisatie Toetsingsproces DNB-AFM	Onderzoek naar implementatie wijzigingen ten behoeve van harmonisatie Toetsingsproces DNB-AFM

Resultaten samengevat

Initiatief & doel	Resultaat	Indirecte kosten besparing
<p>1 Toezichtkalender</p> <p>Ophalen en verwerken van gebruikersbehoefte met betrekking tot de toezichtkalender in een tijdig gepubliceerde en realistische toezichtkalender.</p>	<p>Middels verschillende Mijn DNB user group bijeenkomsten en testsessies is succesvol input opgehaald bij gebruikers en verwerkt in de Toezichtkalender. Deelnemende instellingen waarderen de aanpak, met name het feit dat er zichtbaar iets met hun input is gedaan. De Toezichtkalender is medio december 2021 beschikbaar gesteld voor instellingen.</p>	<p> Instellingen weten eerder en vollediger welke acties op de planning staan, waardoor instellingen efficiënter resources kunnen alloceren.</p> <p> Verbeterde gebruikerservaring door alle informatie centraal op één plek te kunnen vinden in plaats van gefragmenteerd. Er is beter en actueler overzicht van de geplande toezichtactiviteiten.</p> <p> Verhoogde transparantie leidt tot meer vertrouwen in de toezichtrelatie.</p>
<p>2 Dubbele uitvragen banken</p> <p>Verkenning van in aanmerking komende uitvragen (scope) en op basis daarvan de opportuniteit beoordelen voor het vervolgonderzoek. Om inzichtelijk te maken in welke mate dubbel uitgevraagde informatie voorkomt in de gekozen selectie uitvragen. En verbeterideeën opstellen tbv verbeteracties op dit vlak.</p>	<p>Initiatief is in overleg met de sector opgesplitst in twee delen, waarvan het tweede deel voorwaardelijk is. In deel 1 is de scope verkend middels een workshop met de instellingen. De sector ziet op basis hiervan onvoldoende potentieel voor deel 2. Verbeterkansen op dit onderwerp worden hoofdzakelijk gezien bij internationaal bepaalde uitvragen waar DNB geen directe invloed op heeft. Daarom is dit initiatiefin goed overleg met de sector beëindigd na het eerste deel.</p>	<p>n.v.t.</p>

Resultaten samengevat

Initiatief & doel

Resultaat

Indirecte kosten besparing

Dubbele uitvragen verzekeraars

Inzichtelijk maken óf en in welke mate dubbel uitgevraagde informatie voorkomt en hoeveel tijd het instellingen kost om te voldoen aan de aanleveringseisen.

Dubbel uitgevraagde informatie bij verzekeraars komt slechts in beperkte mate voor. Voor het voorkomen van dubbelingen in kwalitatieve (Solvency II) rapportages is een vervolgstap ondernomen. Daarnaast zijn er vier overige vervolgstappen opgesteld die zorgen voor constructievere samenwerking en betere gebruikerservaring.

Verbeterde **gebruikerservaring** middels (1) Implementatie eerste versie slimme uitvragentool voor een aantal kwalitatieve uitvragen (indien succesvol: uitrol)
(2) Verbetering communicatie over sectorbrede DNB-uitvragen

Constructievere samenwerking DNB en instelling bij onderzoeken op locatie wegens (1) vermindering dubbele informatie bij onderzoeken op locatie en (2) verbetering kennisoverdracht aan onderzoeksteams

Efficiënter rapportageproces bij verzekeraars wegens vermindering overlap tussen kwalitatieve (Solvency II) rapportages): ruwe schatting van 0.5 FTE (kleinere verzekeraar) tot 1 FTE (grotere verzekeraar) per instelling

Verbeterde gebruikerservaring Mijn DNB

Doorlopend meenemen van gebruikerswensen in de ontwikkeling van Mijn DNB

De user group bijeenkomsten worden zowel door DNB als de sector als erg positief ervaren en de feedback heeft geleid tot meer efficiëntie, een gebruiksvriendelijke interface en het vereenvoudigd uploaden van toezichtdocumentatie. Deelnemers waarderen de dialoog met DNB, het doorlopend terugzien van hun input in functionaliteiten, en inspraak in het aandragen van nieuwe functionaliteiten (gemiddelde score 7.7). De user group bijeenkomsten blijven in 2022 op kwartaalbasis plaatsvinden.

Gebruikers gaven aan als gevolg geïmplementeerde functionaliteiten **efficiënter** binnen de portalen te kunnen werken (performance, vindbaarheid, minder vaak inloggen etc.)

Verhoogd **gebruikersgemak** als gevolg van de geïmplementeerde functionaliteiten (score 7,4), bijvoorbeeld door verbeterd inzicht en overzicht.

Resultaten samengevat

Initiatief	Resultaat	Indirecte kosten besparing
<p>5 Verbetermogelijkheden Open Boek Toezicht</p> <p>Ophalen van concrete gebruikersbehoeften en verbeter suggesties om de gebruiksvriendelijkheid van het Open Boek Toezicht te vergroten, inclusief concrete opgestelde vervolgstappen om de eventuele wijzigingen te realiseren.</p>	<p>In twee sectorbijeenkomsten is een aantal concrete gebruikersbehoeften opgehaald, waaraan vervolgstappen zijn gekoppeld met betrekking tot in 2022 te implementeren nieuwe functionaliteiten en wijzigingen in het Open Boek Toezicht. Deelnemers gaven aan dat het initiatief een positieve bijdrage heeft geleverd voor hun organisatie (gemiddeld 7,6/10) en dat dit een positieve bijdrage heeft geleverd aan de relatie met DNB (gemiddeld 8,3/10). Ook vonden deelnemers dat er goed naar hen werd geluisterd en zichtbaar iets met de input werd gedaan (7,6/10). Ten slotte waren ze tevreden over de begeleiding door DNB (8,2/10).</p>	<p> Sneller uit kunnen voeren van zoekopdrachten binnen het Open Boek Toezicht (bijvoorbeeld door een goed werkende zoekfunctie, duidelijke doorverwijzingen, etc.)</p> <p> Betere gebruikerservaring bij het uitvoeren van toezichtactiviteiten met behulp van het Open Boek Toezicht (denk bijvoorbeeld aan meer overzicht, helderheid van teksten, etc.)</p>
<p>6 Tijdige terugkoppeling aangeleverde informatie</p> <p>Samen met de sector bepalen op welk gebied tijdige terugkoppeling of inhoudelijke feedback op aangeleverde informatie het meest gewenst is en waarde toevoegt.</p>	<p>Middels interviews met sectorgebruikers van de toezichtportalen is een aantal behoeften opgehaald met betrekking tot status- en procesinformatie, hetgeen is meegenomen in de ontwikkeling van Mijn DNB en wordt geconsulteerd middels de Mijn DNB user group.</p> <p>Via het Data Quality Rules (DQR), dwz publicatie van open source datavalidatieregels, experiment zijn functionele behoeften in kaart gebracht. Deelnemers zijn positief over de begeleiding van DNB tijdens het experiment (8,8/10) en concluderen dat het traject een positieve bijdrage heeft geleverd aan de relatie met DNB (8,5/10). Middels integratie van DQR in de eigen processen zal in 2022 worden besproken in hoeverre DQR waarde oplevert. De Dataloop pilot (met live data) vindt plaats in 2022.</p>	<p> De Dataloop pilot zal inzicht bieden of en in hoeverre de methode leidt tot een efficiënter rapportageproces door (i) vermindering van email verkeer, (ii) het aantal contactmomenten tussen de instelling en DNB en (iii) de doorlooptijd. De nadere dialoog en de verdere integratie van Data Quality Rules door de deelnemers zal inzicht bieden of en in hoeverre dit leidt tot een efficiënter rapportageproces en betere datakwaliteit.</p> <p> Verhoogd gebruikersgemak binnen Mijn DNB als gevolg van geïmplementeerde functionaliteiten die meer inzicht geven in status- en procesinformatie.</p>

Resultaten samengevat

Initiatief	Resultaat	Potentiele/verwachte indirecte kosten besparing 2022
<p>7</p> <p>Digitale Handtekening</p> <p>Het mogelijk maken van het digitaal ondertekenen van de Nauwe Banden Verklaring in plaats van een handtekening op papier en indien succesvol, het invoeren van een toezicht-brede toe te passen gebruiksvriendelijk alternatief voor de traditionele papieren handtekening.</p>	<p>Succesvolle afgeronde pilot met als uitkomst dat de Nauwe Banden Verklaring door een deel van de instellingen digitaal wordt getekend. Daarnaast is een geschikte tooling gevonden om toezicht-breed toezichtdocumenten digitaal en veilig te ondertekenen. Planning is om de tool in 2022 beschikbaar te stellen voor instellingen zodat zij door DNB geïnitieerde toezichtdocumenten efficiënter, tijd- en plaats kunnen ondertekenen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Instellingen maken geen kosten meer die gepaard gaan met het papier, afdrukken, verzenden, scannen en opslaan van een document en (circa €7 per document). De doorlooptijd van het proces van ondertekenen is korter, onder meer door het niet hoeven printen en scannen. Het digitaal in plaats van op papier ondertekenen van een (toezicht)document beperkt het aantal benodigde stappen voor instellingen, ook kan het ondertekenen tijd- en plaatsafhankelijk gebeuren, hetgeen de gebruikerservaring aanzienlijk verbetert.
<p>8</p> <p>Panel uitvragen</p> <p>Onderzoeken of het organiseren van een panel voorafgaand aan een voorgenomen (ad-hoc of nieuwe) uitvraag waarde oplevert voor zowel DNB als instellingen en leidt tot een efficiënter rapportageproces.</p>	<p>Succesvolle pilot bij sector betaalinstanties, banken en pensioenen. Het organiseren van een panel voor ad-hoc uitvragen levert waarde op voor zowel instellingen als DNB. Brede implementatie is voorzien in 2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Instellingen kunnen sneller (1-5%) voldoen aan ad-hoc of nieuwe uitvragen middels een kwalitatief betere uitvraag Instellingen ervaren lagere mate van frustratie in het proces van aanlevering van de uitvraag door heldere vraagstelling en helder achterliggend doel Instellingen ervaren hogere mate van vertrouwen in de toezichthouder middels transparante dialoog en terugkoppeling resultaten

Resultaten samengevat

Initiatief	Resultaat	Potentiele/verwachte indirecte kosten besparing 2022
<p data-bbox="63 544 104 582">9</p> <p data-bbox="109 354 657 379">Harmonisatie Toetsingsproces DNB-AFM</p> <p data-bbox="109 411 810 551">Bestaande behoeftes ophalen met betrekking tot een (meer) geharmoniseerd toetsingsproces van AFM en DNB om het wettelijk toetsingsproces te vereenvoudigen, inclusief concreet opgestelde verbeterpunten en verbeter suggesties voor AFM en DNB.</p>	<p data-bbox="861 354 1582 665">Op basis van een geslaagde sectorbijeenkomst is een eindrapport opgesteld met 9 concrete verbeterpunten en bijbehorende verbeter suggesties voor de toetsingsprocessen van AFM en DNB ten behoeve van betere gebruikerservaring, transparantie en tijdsbesparing binnen het toetsingsproces. Deelnemende instellingen waarderen het feit dat zichtbaar iets met hun input wordt gedaan met een 8,7/10. De instellingen waarderen de opzet en werkvorm van de sessie met een 7,0/10. DNB/AFM onderzoeken welke verbeteracties in 2022 geïmplementeerd kunnen worden.</p>	<ul data-bbox="1579 354 2397 694" style="list-style-type: none"><li data-bbox="1579 354 2397 468"> Instellingen zijn minder tijd/FTE/geld kwijt aan toetsingsprocessen doordat dit efficiënter is ingericht. Er is sprake van een hoger 'first time right' percentage binnen toetsingen.<li data-bbox="1579 496 2397 551"> Instellingen ervaren hoger gebruikersgemak en minder frustratie bij het uitvoeren van toetsingsactiviteiten.<li data-bbox="1579 579 2397 694"> Instellingen waarderen hogere transparantie vanuit de toezichthouder en ervaren daardoor meer vertrouwen in het toetsingsproces. Beter communicatie leidt tevens tot beter verwachtingsmanagement.